
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԼԱԶԱՐՅԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ
ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 210-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Հրաչյա Բալոյան – Կրթամշակութային խոշոր կենտրոնը. Լազարյան
ճեմարան3

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ
ԾՆՆԴՅԱՆ 140-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Էդիկ Մինասյան – Մեծանուն հայր. Ալեքսանդր Մյասնիկյան18
Արման Եղիազարյան – Հայ-բյուզանդական եկեղեցաքաղաքական առնչությո-
ւոնների մի կարևոր դրվագի շուրջ (X դարի առաջին քառորդ)38

ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱԴՈՆՑԻ
ԾՆՆԴՅԱՆ 155-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Աելիտա Դուլուխանյան – Եզակի բյուզանդագետն ու հայագետը.
Նիկողայոս Ադոնց52
Պետրոս Դեմիրճյան – Թովմաս Թերզյանը՝ Արշակ Չոպանյանի
գնահատմամբ75

ԲԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Սամվել Ռամազյան – «Սասնա ծռեր» էպոսի որոշ երկրանունների շուրջ87

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լուսինե Մարգարյան – Վերանվանման գործընթացը Արցախի տեղանվանա-
կան համակարգում. հիմունքներ, պատճառներ ու հետևանքներ130
Կարինե Առաքելյան – Երգիծանքի լեզվաոճական միջոցները Երվանդ
Թոլայանի արձակում152

ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մհեր Նավոյան, Նանե Միսակյան – Ութձայն համակարգի ուսումնասիրության հիմնարար սկզբունքների շուրջ (Արմաշական ավանդույթի օրինակով)	167
Արծվի Բախչինյան – Արթուր Ադամովը և հայ իրականությունը	194

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարիամ Շախմուրադյան, Գոռ Ղազարյան, Արա Ավագյան – Նորահայտ «Անապատի օդապարուկ» Արարատ լեռան հյուսիսարևմտյան լանջերին (անգ.)	206
---	-----

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Երվանդ Գրեկյան – Արշակունյաց Հայաստանի թագավորության անկման պատճառների շուրջ	213
--	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Գեղամ Հովհաննիսյան – Հնչակյան կուսակցության տեղեկատվական գրությունը Ռուսաստանի ժողովրդական կոմիսարների խորհրդին Կիլիկիայի և Արարատյան Հանրապետության դրության մասին (ռուս.)	248
Անուշավան Զաքարյան – Նիկոլ Աղբալյանի գրախոսությունը Յուրի Վենետկովսկու «Стихотворные переводы» գրքույկի մասին	262

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Միքայել Բադալյան – Կարեն Թոխատյան. Հայաստանի ժայռապատկերները (անգ.)	270
---	-----

ՄԵՐ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Սուրեն Սարգսյան – Ազատ Համբարյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	275
Գարեգին Թումանյան – Գևորգ Արտաշեսի Տիրացյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	279
Աննա Աբաջյան – Մանվել Ասատրյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	286

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Արսեն Բորոխյան – Արամ Քոսյան (ծննդյան 70-ամյակի առթիվ)	292
Աշոտ Գալստյան – Վիկտոր Կատվալյան (ծննդյան 65-ամյակի առթիվ)	297

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔ

Աննա Ասատրյան – «Հայ-ֆրանսիական մշակութային կապերի պատմությունից» միջազգային գիտական առաջին կոնֆերանսը	301
Աննա Ասատրյան – ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտը և «Հաղթանակի արվեստը» միջազգային գիտական կոնֆերանսը	308

ԼՐԱՏՈՒ

Վիկտոր Կատվալյան – Արտակ Վարդանյան	310
Կլիմենտ Հարությունյան	312

СОДЕРЖАНИЕ

ИСТОРИЯ

К 210-ЛЕТИЮ ОСНОВАНИЯ
ЛАЗАРЕВСКОГО ИНСТИТУТА

Рачья Балоян – Крупный образовательно-культурный центр: Лазаревский институт	3
--	---

К 140-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
АЛЕКСАНДРА МЯСНИКЯНА

Эдик Минасян – Именитый армянин: Александр Мясникян	18
Арман Егиазарян – Об одном важном эпизоде в армяно-византийских церковно-политических отношениях (первая четверть X века)	38

ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ

К 155-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
НИКОЛАЯ АДОНЦА

Аэлита Долуханян – Уникальный византист и арменовед: Николай Адонц	52
--	----

Բովանդակություն	Contents	Содержание	317
Петрос Демирчян – Товмас Терзян в оценке Аршака Чопаняна			75
ФОЛЬКЛОРИСТИКА			
Самвел Рамазян – О некоторых геонимах в эпосе «Сасна црер»			87
ЛИНГВИСТИКА			
Лусинэ Маркарян – Процесс переименования в топонимической системе Арцах: основания, причины и последствия			130
Карине Аракелян – Лингвостилистические средства сатиры в прозе Ерванда Толаяна			152
ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ			
Мгер Навоян, Нане Мисакян – Об основных принципах изучения армянского восьмигласия (на примере Армашской традиции)			167
Арцви Бахчинян – Артур Адамов и армянская действительность			194
АРХЕОЛОГИЯ И ЭТНОГРАФИЯ			
Мариам Шахмурадян, Гор Казарян, Ара Авагян – Нововыявленный «Пустынный змей» на северо-западных склонах горы Арарат (на англ. яз)			206
ОБСУЖДЕНИЯ			
Ерванд Грекян – О причинах падения царства Аршакидской Армении			213
ПУБЛИКАЦИИ			
Гегам Оганнисян – Информационная записка партии гнчакистов Совету народных комиссаров России о положении Киликии и Араратской республики (на русск. яз.)			248
Анушаван Закарян – Рецензия Никола Агбаляна о брошюре «Стихотворные переводы» Юрия Веселовского			262
РЕЦЕНЗИИ			
Микаел Бадалян – Карен Тохатян. Петроглифы Армении (на англ. яз)			270

НАШИ ЗАСЛУЖЕННЫЕ ДЕЯТЕЛИ

Сурен Саргсян – Азат Амбарян (к 100-летию со дня рождения)	275
Гарегин Туманян – Геворг Арташесович Тирацян (к 100-летию со дня рождения)	279
Анна Абаджян – Манвел Асатрян (к 100-летию со дня рождения)	286

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Арсен Бобохян – Арам Косян (к 70-летию со дня рождения)	292
Ашот Галстян – Виктор Катвалян (к 65-летию со дня рождения)	297

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

Анна Асатрян – Первая международная научная конференция «Из истории армяно-французских культурных связей»	301
Анна Асатрян – Международная научная конференция Института искусств НАН РА и «Искусство победы»	308

ХРОНИКА

Виктор Катвалян – Артак Варданян	310
Климент Арутюнян	312

CONTENTS

HISTORY

TO THE 210TH ANNIVERSARY OF
FOUNDING LAZAREV INSTITUTE

Hrachya Baloyan – Large Educational and Cultural Center: Lazarev Institute ...3

TO THE 140TH ANNIVERSARY
OF THE BIRTH OF ALEXANDER MYASNIKYAN

Edik Minasyan – The Famous Armenian, Alexander Myasnikyan	18
Arman Yeghiazaryan – On an Important Episode in Armenian-Byzantine Ecclesiastical and Political Relations (the first quarter of the 10th century)	38

TO THE 155TH ANNIVERSARY
OF THE BIRTH OF NICHOLAS ADONTZ

LITERARY STUDIES

- Aelita Dolukhanyan** – A Unique Byzantinist and Armenologist,
Nicholas Adontz52
- Petros Demirchyan** – Tovmas Terzian in the Assessment of
Arshak Chopanyan75

FOLKLORE STUDIES

- Samvel Ramazyan** – About Some Geonyms of the Epic “Sasna Tsrer”87

LINGUISTICS

- Lusine Margaryan** – The Process of Renaming in the Toponymic System of
Artsakh: Foundations, Causes and Consequences130
- Karine Arakelyan** – Lingual and Stylistic Means of Satire in Ervand Tolayan’s
Prose152

ARTS

- Mher Navoyan, Nane Misakyan** – On the Fundamental Principles of the
Armenian Eight-Mode Studies (based on the example of the
Armash tradition)167
- Artsvi Bakhchinyan** – Arthur Adamov and Armenian Reality194

ARCHAEOLOGY AND ETHNOGRAPHY

- Mariam Shakhmuradyan, Gor Ghazaryan, Ara Avagyan** – A newly Identified
“Desert Kite” on the Northwestern Slopes of Mount Ararat
(in Eng.)206

DISCUSSIONS

- Yervand Grekyan** – On the Reasons for the Fall of the Arsacid Kingdom
of Armenia213

PUBLICATIONS

- Gegham Hovhannisyan** – Information Letter of the Hunchakian Party to the Council of People's Commissars of Russia on the Situation in Cilicia and the Ararat Republic (in Russ)248
- Anushavan Zakaryan** – Review of Nikol Aghbalyan on the Book “Stikhotvorniye Perevody” by Yuri Veselovsky262

REVIEWS

- Mikael Badalyan** – Karen Tokhatyan. Petroglyphs of Armenia (in Eng.)270

OUR HONOURED SCHOLARS

- Suren Sargsyan** – Azat Hambaryan (on the occasion of his 100th birthday)275
- Garegin Tumanyan** - Gevorg Artashes Tiratsyan (on the occasion of his 100th birthday)279
- Anna Abajyan** – Manvel Asatryan (on the occasion of his 100th birthday)286

OUR JUBILEES

- Arsen Bobokhyan** – Aram Kosyan (on the occasion of his 70th birthday)292
- Ashot Galstyan** – Victor Katvalyan (on the occasion of his 65th birthday)297

SCIENTIFIC LIFE

- Anna Asatryan** – “On the History of Armenian-French Cultural Ties” the First International Scientific Conference301
- Anna Asatryan** – Institute of Arts of NAS RA and the “Art of Victory” International Scientific Conference308

NEWS

- Viktor Katvalyan** – **Artak Vardanyan**310
- Kliment Harutyunyan**312